

Dosarul nr. 2ra-624/19

Prima instanță: Judecătoria Soroca sediul Central (jud. Gh. Purici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Natalia Rotundu și Olga Pristeajniuc

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Nataliei Rotundu împotriva lui Igor Gîtlan și Întreprinderii Individuale „I. N. Gîtlan” cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil

împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Natalia Rotundu, reprezentată de avocatul Boris Onica și menținută hotărârea din 17 mai 2018 și hotărârea suplimentară din 30 mai 2018 a Judecătoriei Soroca sediul Central

constată:

La 7 iulie 2016, Natalia Rotundu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Gîtlan și ÎI „I. N. Gîtlan”, intervenient accesoriu Olga Pristeajniuc cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil.

În motivarea acțiunii a invocat că în anul 1995, părinții săi, Olga Pristeajniuc și Nicolai Pristeajniuc, fiind buni cunoscuți cu familia lui Igor Gîtlan au convenit de a deschide o întreprindere individuală comună cu activitate comercială într-o gheretă, instalată pe sectorul aferent al gospodariilor lor comune.

La deschiderea întreprinderii individuale, organele competente le-au explicat că aceasta poate fi deschisă doar pe numele unei persoane, astfel, au decis de comun acord de a o deschide pe numele lui N. Gîtlan.

Locul instalării gheretei, convenabil pentru comercializare l-au apreciat împreună în preajma locuințelor lor, care este amplasată pe str. XXXXX or. XXXXX, lângă oprirea de autobuse.

După mai mulți ani de activitate și anume, în anul 1999, au decis să extindă activitatea comercială și au convenit să deschidă un bar în legătură cu ce au acumulat împreună bani la egal, cu care ulterior au procurat materialele de construcție și au achitat efectuarea lucrărilor la construcția încăperii în litigiu pe sectorul aferent locuințelor lor, pe care l-au luat în arendă de la Primăria or. Soroca.

Pentru a nu complica situația la primirea sectorului de teren în arendă și a autorizației de construcție de la Primăria or. Soroca, împreună cu pârâțul Igor Gîțlan au decis de a oformă construcția încăperii și barul cu denumirea „Oazis” pe numele ÎI „I. N. Gîțlan” cu condiția de a activa în continuare în comun cu împărțirea venitului din activitatea barului la egal.

Astfel, întreprinderea a activat fără probleme până în anul 2014, când pârâțul a refuzat să mai participe la desfășurarea activității acesteia, propunându-i lichidarea întreprinderii, înstrăinarea încăperii și împărțirea banilor obținuți din vânzare.

A precizat că nu a fost de acord cu propunerea pârâțului și a continuat de una singură să activeze pe parcursul anului 2015.

În același an, pârâțul împreună cu soția sa au invitat-o în încăperea barului „Oazis” și au propus să se aprecieze cu partajarea încăperii barului, iar discuția să o înregistreze audio, ca mai apoi să nu mai fie înaintate obiecții unul față de altul la împărțirea acestei încăperi.

La finalul discuției au ajuns la concluzia, ca a doua zi, să meargă la jurist pentru întocmirea actelor de partajare a încăperii barului.

Pe parcurs, pârâțul din motive necunoscute i-a declarat că documentele sunt înregistrate pe numele lui și a refuzat de a-i atribui cota de ½ ce-i revine din încăperea barului.

În afară de înregistrarea audio în care pârâțul recunoaște dreptul ei de proprietate la încăperea barului, acest fapt poate fi confirmat de lucrătorii barului cum ar fi Ira Voloșina, Liudmila Caroli, Valentina Borozan, Serghei Crudu, Dumitru Crudu.

Totodată, faptul construcției barului din banii lor comuni se dovedește și prin facturile de procurare a materialelor de către ea și a lucrătorilor angajați la construcția încăperii și achitați personal de ea din banii comuni.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 166 CPC, art. 320 alin. (1), 346 alin. (2) Cod civil.

A solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea în calitate de proprietar a ½ cotă-parte din încăperea înregistrată cu nr. cadastral XXXXX cu costul de 270984 de lei amplasată în or. XXXXX str. XXXXX.

Prin hotărârea din 17 mai 2018 a Judecătoriei Soroca sediul Central, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 30 mai 2018 a Judecătoriei Soroca sediul Central, a fost anulată măsura de asigurare sub formă de interdicție de înstrăinare pe bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în or. XXXXX str. XXXXX, înregistrat cu drept de proprietate după Nicolai Gîțlan.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Natalia Rotundu, reprezentată de avocatul Boris Onica și menținută hotărârea din 17 mai 2018 și hotărârea suplimentară din 30 mai 2018 a primei instanțe.

La 8 februarie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Natalia Rotundu și Olga Pristeajniuc au declarat recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, încasarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 8129,52 de lei achitată în prima instanță, taxa de stat în mărime de 6097,14 de lei achitată în instanța de apel și taxa de stat în mărime de 4064,76 de lei achitată în instanța de recurs, cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 5000 de lei, onorariul executorului judecătoresc în mărime de 2115 de lei cu titlu de cheltuieli legate de executarea încheierii judecătorești din 7 aprilie 2017 privind aplicarea interdicției de înstrăinare a imobilului în litigiu.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, considerându-le ilegale și pasibile de a fi anulate.

Au obiectat că probele prezentate în prima instanță și instanța de apel au fost ignorate, nefiind apreciate într-un fel sau altul, iar fără aprecierea lor a fost dificil de a emite o hotărâre obiectivă pe marginea acțiunii civile înaintate.

Au evidențiat că intimatul în referința sa, iar mai detaliat în declarațiile sale date în prima instanță a recunoscut că dânsa cel puțin a contribuit cu 6000 de euro la construcția veceului, terasei ș.a. construcții din întreprindere și a procurat mobilier în sumă de 15000-16000 de lei, iar înregistrările audio, invocă glasul soților Gîtlan, care recunosc cota-parte de ½ din întreprinderea menționată.

Având în vedere prevederile art. 320 alin. (2) Cod civil, au subliniat că în temeiul acestei norme a prezentat instanței de judecată probe incontestabile, care confirmă dreptul ei de proprietate prin participație și contribuție cu resursele proprii financiare la construcția încăperii II „Igor Gîtlan”, iar instanța de judecată era obligată în baza probelor prezentate să emită o hotărâre judecătorească, pentru a o recunoaște în calitate de proprietar la ½ cotă-parte din încăperea întreprinderii.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au respins cererea de chemare în judecată și cererea de apel reieșind din conținutul art. 346 alin. (1) Cod civil, adică când deja exista un titlu de proprietate.

În cazul de față, este relevantă aplicarea art. 320 alin. (2) Cod civil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentele s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 8 februarie 2019 împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului în partea recurentei Olga Pristeajniuc în raport cu materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 430 CPC, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces; martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Reieșind din prevederile art. 429 alin. (5) CPC, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege.

După cum denotă actele cauzei, Olga Pristeașniuc nu a declarat apel împotriva hotărârii din 17 mai 2018 a Judecătorei Soroca sediul Central, astfel, se constată cu certitudine că recursul declarat de Olga Pristeașniuc împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, este înaintat de o persoană care, prin prisma art. 429 alin. (5) și 430 CPC, nu este în drept să-l declare, or, Olga Pristeașniuc nu a folosit calea apelului prevăzută de lege.

Iar în conformitate cu prevederile art. 433 lit. c) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Ca urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Olga Pristeașniuc ca inadmisibil, întrucât ultima nu a folosit calea de apel, prin urmare a fost depus de o persoană care nu este în drept să-l declare.

Totodată, examinând temeiurile recursului în partea recurentei Natalia Rotundu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul dat este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Rotundu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Natalia Rotundu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Natalia Rotundu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a), 433 lit. c) art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Natalia Rotundu și Olga Pristeașniuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari